

**Základní škola a Mateřská škola Habry,
V Zahradách 18, 582 81 Habry**

**Dlouhodobý plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty
ZŠ a MŠ Habry**

Obsah:

1. Předmět
2. Vzdělávací a výchovné cíle
3. Rozvojové cíle školy
4. Klíčové kompetence
5. Realizace

1. Předmět

Environmentální výchova je chápána nejen jako výchova k řešení problémů týkajících se životního prostředí, ale zejména jako výchova žáka k trvale udržitelnému rozvoji.

Základní dokumenty, z nichž vycházíme při realizaci environmentální výchovy na naší škole, jsou:

- Metodický pokyn MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách školských zařízeních č.j. 16745/2008 - 22,
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – č.j. 27002/2005-22,
- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Habry
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon)

Environmentální výchovou a osvětou rozumíme:

- vést žáky k získání znalostí a dovedností týkajících se zákonitostí biosféry, vztahů člověka a životního prostředí v lokálním i globálním rozměru
- vytvářet možnost konkrétních situací a příkladů, v nichž žáci projevují svůj vztah k přírodě a učí se zodpovědnému jednání
- působit na utváření životního stylu a hierarchie životních hodnot ve smyslu potřeb udržitelného rozvoje

2. Vzdělávací a výchovné cíle

Mezi dlouhodobé cíle zařazujeme:

- praktickými formami výuky vést žáky k poznávání rozmanitosti přírody a životního prostředí, propojovat informace s osobní zkušeností
- zapojovat žáky do řešení problémů souvisejících s životním prostředím a trvale udržitelným rozvojem města
- vést žáky k praktickým činnostem souvisejících s údržbou okolí školy
- navazovat spolupráci s ekologickými institucemi
- v oblasti postojů vést žáky k odmítání lhostejných nebo negativních projevů k životnímu prostředí
- různými formami výuky (projekty) si připomínat významné světové dny týkající se životního prostředí

Jednotlivé cíle budou každoročně konkretizovány v Plánu environmentální výchovy pro daný školní rok.

Konkrétní a dlouhodobé cíle jsou průběžně vyhodnocovány.

3. Rozvojové cíle školy

Získat finanční podporu na zvyšování kvality ve vzdělávání a modernizaci vzdělávacího procesu. Prostředky se budeme snažit získat z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – počáteční vzdělávání. Získané prostředky z fondů EU bychom chtěli využít na zkvalitnění počátečního vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových a odborných kompetencí zvyšujících uplatnitelnost absolventů školy a jejich zájem o další vzdělávání.

4. Klíčové kompetence

Realizaci ekologické výchovy chceme v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Habry podpořit u žáků rozvoj a prohlubování těchto kompetencí:

a) kompetence k učení

- propojovat učivo s reálným životem
- podněcovat vlastní tvořivost dětí v oblasti trvale udržitelného rozvoje
- vést žáky k sebekontrolě a sebehodnocení
- učit žáky kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

b) kompetence k řešení problémů

- povzbuzovat žáky ke kladení otázek a zvažování utváření stanovisek k probírané látce a daným ekologickým problémům
- předkládat žákům problémy spojené s každodenním životem týkající se environmentální problematiky a vést je k jejich kritickému posuzování
- umožnit žákům používat odbornou literaturu a vyhledávat informace z oblasti environmentální výchovy pomocí moderních informačních technologií

c) kompetence komunikativní

- u žáků podporovat argumentaci a vhodnou obhajobu vlastního názoru
- předkládat žákům takové typy textů a záznamů, které vedou k přemýšlení, tvořivosti a porozumění

d) kompetence sociální a personální

- zařazováním forem a metod práce vést žáky ke spolupráci - např. skupinová práce, práce ve dvojicích, týmová práce a kooperativní učení
- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí
- podpořit vlastní důvěru žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci
- vytvářet prostředí, které vzbuzuje respekt a toleranci k stanoviskům a názorům ostatních

e) kompetence občanské

- vést žáky k poznávání přírodních a kulturních hodnot ve svém okolí, vést je k chápání příčiny a následků jejich poškozování a porozumění jedinečnosti svého regionu
- pořádat odborné besedy, kurzy a exkurze s environmentální tematikou
- vést žáky k orientaci se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučení se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti
- vést žáky k odpovědnému jednání vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a k aktivní účasti na ochraně životního prostředí, zapojení se do tradičních akcí obce souvisejících s trvale udržitelným rozvojem

- vést žáky k vnímání závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumění zákonitostí biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám
- vést žáky k projevování pokory, úcty k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňování hodnot přírody a krajiny, vnímání různého postoje a chování k člověka

f) kompetence pracovní

- vést žáky k osvojování si praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě
- vést žáky k odpovědnému a ekonomickému nakládání s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, snažit se minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí
- vést žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví
- vyžadovat zodpovědný přístup k plnění povinností a termínu dokončení

5. Realizace

Škola vypracovává plán environmentální výchovy pro daný školní rok. Environmentální výchova je začleňována do jednotlivých vzdělávacích oborů jako průřezové téma a to v těchto čtyřech základních tematických okruzích:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Tabulka začlenění témat environmentální výchovy do výuky:

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy				Int./Př		Int/Vv	Int/Př		
Základní podmínky života						Int/Z,Vz		Int./Ch	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Int/Prv			Int./Př	Int/Vv		Int./Z, Int/Ch, Int/Vo
Vztah člověka k prostředí			Int/Prv					Int/Z,Vv	Int/Př

Dlouhodobé činnosti školy v oblasti EVVO:

1. Projektové dny (Šípkovaná, Poznávací vycházky do přírody, Vánoční dílny)
2. Sběr papíru
3. Sběr umělohmotných věcí
4. Sběr léčivých bylin
5. Nástěnky k EVVO s aktuálními informacemi
6. Pobyt v přírodě pro žáky 1. stupně
7. Úpravy a úklid okolí školy
8. Exkurze ve sběrném dvoře

9. Preventivní program Zdravé zuby

10. Exkurze v čističce odpadních vod v Havlíčkově Brodě

11. Tematicky zaměřené školní výlety se zaměřením na poznávání přírodních památek naší vlasti

Během školního roku jsou prvky environmentální výchovy uplatňovány na 1. a 2. stupni, a to v těchto povinných a volitelných předmětech: prvouka, přírodověda, vlastivěda, český jazyk, chemie, přírodopis, zeměpis, německý jazyk, praktické činnosti, svět práce, přírodopisná praktika, informatika.

V 1. – 5. třídě pracují žáci na daných tématech pod vedením svého třídního učitele, popřípadě pod vedením učitele daného vyučovacího předmětu. V 6. – 9. ročníku je práce organizována s různými odbornými učiteli během roku v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Náplň většiny aktivit se prolíná do více vyučovacích předmětů.

Realizace EVVO v zájmové činnosti

V zájmové činnosti jsou cíle environmentální výchovy naplňovány realizací aktivit ve školní družině, popřípadě v zájmových kroužcích.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Zajišťovat DVPP pedagogickými centry, vzdělávacími institucemi, ekologickými centry apod., která nabízejí vzdělávání v oblasti EVVO. Pověřit a zajistit odborné vzdělání koordinátora EVVO.

Materiální zajištění

Zajistit odpovídající materiální vybavení (PC, interaktivní tabuli, dataprojektor, učební pomůcky potřebné pro EVVO apod.), zříditi koutek živé přírody. V případě získání finanční podpory z fondů EU, bude oblast EVVO částečně financována z tohoto programu.

Spolupráce školy s dalšími subjekty

Při realizování cílů environmentální výchovy spolupracuje naše škola s rodiči žáků, s Městským úřadem v Habrech, společností EKO-KOM, a.s., Mysliveckým sdružením Habry, Rybářským sdružením Habry a Hasičským sborem Habry. V oblasti environmentální výchovy plánujeme spolupráci s centry ekologické výchovy a osvěty, která zajišťují environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu pro školy a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Závěrečná ustanovení

Vypracovala: Mgr. Zuzana Valová

Schválila: Mgr. Eva Doležalová

Pedagogická rada projednala dne: 11.2. 2009

Účinnost ode dne 12.2. 2009

Habry 9.2. 2009

Mgr. Eva Doležalová
ředitelka školy